

Exemple de regulació de la càrrega ramadera idònia per a l'aprofitament sostenible d'unes pastures d'alta muntanya.

Tot seguit es presenta un exemple de com es podria portar a terme la regulació d'unes pastures comunals (autor Ramon Trias Torrent).

Definir que són explotacions preferents. Requisits essencials.

1. Agro-ramaders censats i amb el bestiar resident al municipi
2. Ser agricultor i/o ramader a títol principal, és a dir, que més del 50% dels ingressos, segons la declaració de renda de l'any anterior, siguin conseqüència de l'activitat agrícola i/o ramadera.
3. Estar donat d'alta a la Seguretat Social

Persones físiques → per l'activitat agrària, autònom de l'agricultura o règim especial agrari.

Entitats jurídiques → haver estat classificades com a *explotacions agràries prioritàries* pel Departament d'Agricultura

4. Tenir vigent i actualitzat el llibre d'explotació ramadera en el municipi.

CÀLCUL DEL BESTIAR PER EXPLOTACIÓ QUE PODRÀ APROFITAR LES PASTURES

1. El nombre de caps es comptabilitzarà per UBM (unitat de vaquí major), considerant les següents equivalències

1 vaca equival a 1 UBM.
1 vedella de 6 mesos a 2 anys equival a 0,6 UBM.
1 ovella equival a 0,15 UBM.
1 euga equival a 1 UBM.
1 poltra de 6 mesos a 2 anys equival a 0,6 UBM.

2. El nombre d'UBM teòriques per explotació es calcularà per capacitat d'hivernada a les terres del municipi objecte de la planificació
3. S'entén per capacitat d'hivernada, el nombre d'UBM alimentades durant 8 mesos per les UF (unitats farratgeres) produïdes per l'explotació i en terres del municipi
4. Les UF produïdes a l'explotació es calcularan a partir de la producció estimada teòricament i transformada en UF, a partir de la classificació cadastral de les terres i les seves superfícies. Un cop conegudes les UF produïdes per l'explotació i dividint-les per 5 UF (necessitats de manteniment) s'obtindran les UBM.

Un exemple de capacitat d'hivernada en funció de la catalogació de la superfície agrícola podria ésser el següent (cal remarcar que aquest càlcul resulta específic per a cada municipi en funció de llurs característiques):

Classificació cadastral	UBM/Ha./8mesos
<i>C Labor o cultiu de secà</i>	0,5
<i>CR Labor o cultiu de regadiu</i>	1,5
<i>PD Prats o praderies de secà</i>	1,2
<i>PR Prats o praderies regadiu</i>	2,5
<i>E Pastures</i>	0,4

5. Les explotacions PREFERENTS gaudiran d'un increment d'UBM per drets històrics (antiguitat continuada en la pujada del bestiar a la muntanya)

Antiguitat	Increment (UBM)
Major a 20 anys consecutius	10
Entre 16 i 20 anys consecutius	7
Entre 11 i 15 anys consecutius	5
Entre 6 i 10 anys consecutius	3
Entre 0 i 5 anys consecutius	0

L'explotació que trenqui la continuïtat, ha de ser per causes majors, sinó perdrà els seus drets històrics.

6. Les explotacions amb bestiar lleter, és a dir, amb quota lletera, se'ls transformarà aquesta, segons la mitjana nacional actual, en nombre d'UBM, les quals es descomptaran de la superfície total de l'explotació; de manera que restaran pel bestiar de muntanya la resta d'hectàrees que quedin a l'explotació.
7. Serà obligatori presentar la cèdula cadastral de les terres en propietat o arrendades (amb el corresponent certificat o contracte d'arrendament), la PAC i altre informació que l'entitat que gestioni la regulació cregui convenient.
8. Totes les explotacions que vulguin pujar bestiar a les pastures, presentaran, abans del 31 de desembre de cada any, el nombre d'UBM que vulguin desplaçar i d'aquesta forma agilitzar el càlcul de les UBM reals.
9. Si el nombre d'UBM, resultant del càlcul teòric, fos superior a la capacitat màxima que poden admetre les pastures comunals, s'aplicaran mesures correctores de reducció del nombre de caps. Aquestes mesures es calcularan anualment en funció de les UBM reals, és a dir, segons les que hagin estat declarades en el punt anterior.

Un exemple de les reduccions a aplicar podria ésser el següent:

- a) La reducció de bestiar es farà començant per les explotacions NO PREFERENTS, de manera que en la primera reducció quedaran fora els següent nombre de caps

Nombre de caps de l'explotació	Reducció (UBM)
Menys de 5 UBM	0
Entre 5 i 10 UBM	0,5
Entre 11 i 20 UBM	1
Entre 21 i 30 UBM	2
Entre 31 i 40 UBM	3
Per a cada desena més d'animals	1

- b) Si això no fos suficient, es procediria a realitzar una segona reducció, incloent-hi ara les explotacions PREFERENTS. En aquesta segona reducció hi entraran primer, una altra vegada, les explotacions NO PREFERENTS seguides de les explotacions PREFERENTS. Les reduccions a aplicar en aquest cas seran les següents

Nombre de caps de l'explotació	Reducció (UBM)
Menys de 15 UBM	0
Entre 16 i 30 UBM	1
Entre 31 i 40 UBM	2
Per a cada desena més d'animals	1

- c) Si fos necessària una tercera reducció, es procedirà de la mateixa manera que en el punt anterior, començant per les explotacions NO PREFERENTS, seguides de les PREFERENTS
- d) I així successivament fins a arribar a ajustar el nombre de caps a la capacitat màxima de les pastures comunals

10. Si el nombre d'UBM resultants fos inferior a la capacitat de la muntanya, es procedirà a aplicar mesures correctores d'augment d'animals. Aquestes es calcularan anualment segons les declaracions citades en el punt 8.

Un exemple dels augments a aplicar podria ésser el següent

- a) L'augment de bestiar es farà començant per les explotacions PREFERENTS i de la següent forma

Nombre de caps de l'explotació	Augment (UBM)
Menys de 30 UBM	8
Entre 31 i 40 UBM	7
Entre 41 i 50 UBM	6
Per a cada desena més d'animals	-1
Més de 100 UBM	0

- b) Si no fos suficient la mesura anterior, es realitzarà un segon augment incloent-hi ara les explotacions NO PREFERENTS. En aquest segon augment es tindran en compte primer les explotacions PREFERENTS, seguides de les NO PREFERENTS, en les següents proporcions

Nombre de caps de l'explotació	Augment (UBM)
Menys de 20 UBM	7
Entre 21 i 30 UBM	6
Entre 31 i 40 UBM	5
Per a cada desena més d'animals	-1
Més de 80 UBM	0

- c) I així successivament fins a arribar a ajustar el nombre de caps a la capacitat màxima de les pastures comunals
11. Cada any, una vegada rebudes les sol·licituds i assignades les UBM per explotació, el ramader que no pugui totes les UBM que li pertocquen, a no ésser per causa major, haurà d'abonar per les no pujades, la meitat de la quota fixada per UBM. Si no ho fa així, perdrà durant tres anys els drets de muntanya i tots els drets històrics
12. Si durant algun any, hi ha alguna explotació que no utilitza totes les UBM a les quals té dret, aquestes passaran a beneficiar la resta de les explotacions del municipi inscrites. En cap cas i sota cap concepte, es podran vendre, donar o cedir a tercers
13. Els dubtes que puguin sorgir seran analitzats i resolts segons el criteri i decisió de l'entitat que gestioni la regulació, la qual serà inapel·lable

Nota: Cal remarcar que la capacitat de càrrega ramadera d'aquest exemple s'ha obtingut a partir de la informació recollida producte de l'experiència dels ramaders al llarg dels anys i que, per tant, únicament pot prendre's com un exemple a **títol orientatiu**. Caldrà per a cada cas en concret, realitzar **un estudi específic ajustat a les necessitats i limitacions de cada zona o municipi**.